

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 5:33, leidžiasi 7:00.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVII

Price 10¢
Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Gegužio-May 13 d., 1970 m.

Kaina 10c

113

STIPRUS IZRAELITU PUOLIMAS LIBANE

P. VIETNAMO VICEPREZIDENTAS KY ŽADA ILGIAU PABŪTI KAMBODIJOJE

SAIGONAS. — Amerikos ir Pietų Vietnamo karo laivai pradėjo patruliuoti Kambodijos pakraščius Siamio įlankoje. Kambodijos uostai buvo komunistų naudojami kariniam tiekimui. Taip buvo prie senosios pranco Sihanouko vyriausybės. Dabar šie uostai komunistams bus uždaryti. Iš Saigono pranešama, kad Amerikos karo laivynas Tonkino įlankoje, prie Šiaurės Vietnamo krantų, buvo sustiprintas dar vienu lėktuvnešiu. Po Šiaurės Vietnamo bombardavimų sustabdymo amerikiečiai Tonkine turėjo tik du lėktuvnešius, o dabar turės tris, su 200 karo lėktuvų.

Pietų Vietnamo viceprezidentas Cao Ky atvyko į Kambodiją ir Neak Luong mieste pasikalbėjo su korespondentais. Jis pareiškė, kad laivų blokada buvo pradėta praėjusį šeštadienį. Sąjungininkų karo laivai netrukus prekybos laivams įplaukti į Kambodiją, tik bandys sustabdyti kareivių ir ginklų pristatymą komunistų jėgoms Kambodijoje ir Pietų Vietname. Jis pridėjo, kad Pietų Vietnamo aviacija padėjo Kambodijos kariuomenei į vakarus nuo Mekongo upės išmūšti komunistus iš Takeo miesto.

Klausimas, kiek ilgai Pietų Vietnamo daliniai bus Kambodijoje, viceprezidentas Ky pareiškė: "Daug mėnesių". Jei amerikiečiai ir pasitrauks, vietnamiečių kareiviai padės Kambodijai gintis nuo komunistų ir duos jai laiko pačiai apsiginkluoti ir sustiprinti savo karines jėgas. Kada Kambodijos armija pati viena galės susitvarkyti su komunistais, vietnamiečiai išvaduos namo.

Viceprezidentas Ky pareiškė, kad vietnamiečiai Kambodijoje jau stato 11 lėktuvų nusileidimo takų, kurie bus naudojami kariuomenės aprūpinimui, po to, kai amerikiečiai su savo helikopteriais pasitrauks iš Kambodijos.

Tuo tarpu, Šiaurės Vietnamo komunistų partijos vad. Le Duan atvyko iš Maskvos į Pekiną, kur tariasi su Kinijos valdais. Jis sustikto ne tik su vyriausybės nariais, bet ir su partijos galva Mao Tse Tungu ir jo įpėdiniui Lin Pia. Kinų agentūra skelbia, kad pasitarimai vyksta nuosirdžioje, draugiškoje dvasioje.

Kinijos spauda skelbia, kad princas Sihanoukas, nuverstas Kambodijos valdovas, jau siunčia savo kariuomenei į Kambodiją. Kariuomenė vadovauja trys egzilinės vyriausybės ministrai. Neuzilgo bus pasiūsta daugiau kareivių vaduoti Kambodijos.

Negrų riaušės Augusta, Georgia

AUGUSTA. — Georgijos policija nušovė šešis negrus, dalyvavusius riaušėse ir plėšimuose Augusta mieste. Riaušės prasidėjo, kai kalėjime buvo užmuštas 16 metų negras kalinys. Negrų pagalvojė, kad jis žuvo nuo policininkų rankos, tačiau policija jau apkaltino kitus du jaunus negrus, 17 ir 16 metų, kad jie celėje užmušė savo draugą kalinį.

Augustoje kilo apie 50 gaisrų, virš 60 asmenų buvo sužeista. Gubernatorius pasiuntė kareivius padėti policijai. Negrų gyvenamas rajonas buvo apsuptas, gatvėse pastatytos barikados. Suimtų skaičius siekia šimtus.

IŠ VISO PASAULIO

CLEVELANDAS. — Ilgameis kongreso narys Michael Feighan, 28 metus atstovavęs Ohio 20-tam distriktui, pralaimėjo demokratų pirminius rinkimus prieš James Stanton, 38 metų Clevelando miesto tarybos pirmininką. Feighanas turi 65 metus.

MASKVA. — Sovietų žinių agentūra Tass atmetė britų pasiūlymą šaukti naują Ženevos konferenciją Indokinijos problemų svarstyti. Tass sako, kad britų pasiūlymas esąs uždanga Amerikos agresijai Kambodijoje, kuriai ritali tyliai pritarią. Amerika sulaužiusi Ženevos susitarimus.

SAIGONAS. — Kambodijoje rasta komunistų sandėliuose tiek ginklų, kad jų užtektų 16-ai kariuomenės batalionų, o rasti ryžiai galėtų išmaitinti 6.000 kareivių visus metus.

PARYŽIAUS. — Iš Graikijos pabėgęs žinomo muziko Mikis Teodorakis žmona su dviem vaikais, 10 ir 12 metų. Jiems pabėgti padėjo grupė prancūzų. Pats Teodorakis gyvena Prancūzijoje.

ATENAI. — Graikijoje buvo suimti trys graikų komunistų vadai, neseniai atsiųsti iš komunistinių valstybių Rytuose, kur veikia graikų komunistų partija egzile.

DETROITAS. — Viename hipių bute rasti nušauti trys 18 metų vyruklai ir 17 metų mergina. Policija suėmė merginos tėvą, 45 metų, kuris ieškodamas pabėgusių dukters, atvyko į hipių butą ir ten ją radęs, nušovė, kartu su jos draugais. Tėvas pats nuėjo į policiją pranešti apie įvykį.

DETROITAS. — Visi Detroito automobilių fabrikai penktadienį 10 val. ryto trims minutėms nutraukė darbą, pagerbiant lėktuvą nelaimėje žuvusį darbininką unijos prezidentą Walter Reutherį. Už mėnesio susirinkus unijos vykdomoji taryba, susidedanti iš 18 rajonų direktorių ir septynių centro pareigūnų. Taryba išrinko naują unijos prezidentą. Laikina jo pareigas eina unijos išdininkas Emil Mazey. Aleksandras Šeļepinas, sovietų unijų organizacijos vad. atsiuntė sovietų užuojautą dėl Reutherio mirties.

WASHINGTONAS. — Ateinančiais metais mokėsi įstigos reikalaus, kad amerikiečiai praneštų apie savo pinigus, laikomus užsienio bankuose. Daug kas laiko pinigus Šveicarijoje, ypač gangsteriai ir narkotikų prekybininkai.

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmų pašto reikalų komitetas priėmė 8 centų pašto ženklą paprastiesiems laiškam ir pritarė planui perduoti pašto įstaigą nepriklausomai bendrovei.

Madison, Wisconsin universiteto yra daug kairiųjų studentų. Paveiksle matomas jaunuolis grumiasi su policininku, tačiau, atrodo, kad jam teko pasiduoti.

TEXAS URAGANAS UŽMUŠĖ 26 ŽMONES

LUBBOCK, Texas. — Texas mieste Lubbocke stiprus uraganas išarė pačiame miesto centre aštuonių mylių ilgumo visa aikštinę vagą. Žuvusių jau suskaičiuota 26, tačiau ugniagesiai ir policija dar nepradėjo ieškoti žmonių griuvėsiuose. Bijoma, kad žuvusių skaičius bus žymiai didesnis. Apie 100 blokų namų neteko langų ir buvo kitaip sužaloti. Nuostoliai nuosavybės sieks milijonų dolerių. Miesto centre didžiosios krautuvės neteko langų ir prasidėjo plėšikavimas. Šias eilutes rašant, dar tebestovėjo smarkiai aplamdytas "Great Plains" pastatas, 21 aukšto. Jis tačiau svyravo ir buvo laukiama, kad kiekvieną minutę gali sugriūti.

Vejai nutraukė elektros linijas, nėsiojo po gatvės stiklo šukes, daug sužeisdam. Dvi didžiosios ligoninės paskelbė, kad nebėra vietų, nes sužeisti pripildė visas patalpas ir koridorius. Miesto technologijos kolegija neteko vienos sienos ir visų langų. Buvo sužalota daug automobilių, išauta daug medžių. Miesto meras pareiškė: "Lubbockas yra miręs miestas". Texas gubernatorius pasiuntė Lubbocką kelis šimtus kareivių padėti policijai gintis nuo plėšikų. Lubbocke gyvena 170.000 žmonių, daug jų neteko pastogės, ypač meksikiečių rajone, kur namai ištaisai nugriauti.

Reikalauja teisės baigti studijas

CORAL GABLES. — Miami universitete du teisės studentai padavė universitetui teismą, kaltindami vadovybę trukdymu baigti mokslą. Kaltintojai teigia, kad dabartinis studentų streikas ir universitetų uždarymas neleidžia jiems baigti egzaminų ir pratęs jų mokslo laiką visais metais. Teisėjas sutiko su šiuo skundu ir pareikalavo, kad universitetas būtų atidarytas.

Long Island Hofstra universitete įsisteigė grupė, pasivadinti "Strike Back. Ji irgi grąsina vadovybei eiti į teismą, jei universitetas nebus tuoj atidarytas tiems studentams, kurie nori studijuoti, o ne protestuoti ir demonstruoti.

New Yorko Technologijos institute grupė studentų, priklausanti "Young Americans for Freedom", grąsina reikalauti teismo iš universiteto 37.000 dolerių, jei jiems nebus leista tęsti studijas. Hunter Kolegijoje tiek buvo įvairių protestų, kad kyla klausimas, ar šių metų studijos yra vertos užskaitų ir kreditų.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Prezidentas Nixonas lankėsi vakar ALF-CIO — darbininkų unijų federacijos — centre, kur paaiškino vyriausiai unijų vadovybei apie žygi Kambodijoje. Prezidentas nurodė, kad puolimas atnešė didesnių laimėjimų, negu buvo tikėtasi. Darbo unijų vadai pareiškė prezidentui savo pritarimą.

◆ Gynybos sekretorius Laird pranešė senato ginkluotų jėgų komitetui, kad amerikiečiai kareiviai jau pradėdami išvežti iš Kambodijos. Iki birželio pradžios nebūsi ten Amerikos kareivių.

◆ Jungtinių Tautų Saugumo Taryba vakar svarstė Libano skundą ir pareikalavo, kad Izraelis išvežtų iš Libano teritorijos. Izraelio ambasadorius pareiškė, kad kariuomenė jau atitraukiamas.

◆ Sovietų premjeras Kosyginas ir kitų komunistinių valstybių premjerai svarsto Varšuvėje ekonominio bendradarbiavimo klausimus.

◆ Indijos Maharashtra provincijoje vėl kovoja musulmonai su hindusais. Žuvo 97 asmenys. Kovos vyksta penkiuose miestuose. Policija šaudo į minias žmonių, deginančių savo "priešų" namus.

JAV gubernatoriai Baltuose Rūmuose

WASHINGTONAS. — Pirmadienį prezidentas Nixonas susitiko su 45 JAV gubernatoriais ir jiems paaiškino vyriausybės planus Kambodijoje ir Vietname. Buvo nemažai kalbėta ir apie universitetų neramumus. Nors formalios rezoliucijos šis susirinkimas nepriėmė, gubernatoriai, pasitarimui pasibaigus, sukelė prezidentui ovacijas.

Kalbant apie universitetų studentus, viceprezidentas Agnew susikirtęs su Rhode Island gubernatorium Frank Licht, kuris nepritars viceprezidento tvirtinimui, kad universitetų kontrolė patekusi į svetimas, anti-intelektualinių jėgų rankas. Agnew pareiškė, kad svarbiausias vyriausybės uždavinys esąs atstatyti tvarką ir autoritetą universitetuose.

Vietnamiečių šeima, bijodama Kambodijoje vykstančių persekiojimų, palieka savo plaukiojantį ant upės namą netoli Phnom Penho.

IZRAELIS PUOLĖ LIBANĄ, KURIAM PADĖTI ATĖJO SIRIJA IR IRAKAS

TEL AVIVAS. — Vakar Izraelio tankai ir lėktuvai puolė Libano valstybėje esančius arabų partizanų stovyklas. Libano kariuomenei į pagalbą tuoj atėjo Sirijos tankai ir lėktuvai, nes puolamoji arabų stovykla prie Hermono kalno yra netoli Sirijos sienos. Izraelis praneša, kad buvo numušti trys sirų lėktuvai. Libanas sako numušęs vieną izraelitų lėktuvą. Izraelio štabas paskelbė, kad per paskutines 10 dienų arabų teroristai savo puolimuose užmušė 7 asmenis ir sužeidė 18. Nuo balandžio 1 d. iki gegužės 11 d. arabų teroristai iš Libano įvykdė 60 puolimų, kuriuose nukentėjo 22 vienkiemiai, kai kurie jų pulti pakartotinai.

Rezoliucija prieš Kambodijos žygi

WASHINGTONAS. — Senato užsienio reikalų komitetas 9 balsais prieš 4 nutarė priimti rezoliuciją, draudžiančią vyrausybę eikvoti Amerikos lėšas kariniams veiksams Kambodijoje. Rezoliuciją pasiūlė sen. J. Sherman Cooper, respublikonas iš Kentucky ir sen. Frank Church, demokratas iš Idaho. Dabar senatas turi tą rezoliuciją svarstyti. Daugumos vadas senate sen. Mansfieldas sako, kad rezoliuciją bus priimta. Respublikonų vadas Scott tvirtina, kad rezoliuciją remia tik apie 30 senatorių.

Valstybės departamentas savo laiške senato komitetui įrodinėjo, kad tokia rezoliucija prasišlenkia su konstitucija, nes ji varžo prezidento teises. Rezoliucija ne tik draudžia, bet Kongresui suteikimo, leisti lėšas, mokėti kareiviams, Kambodijoje kovojantiems, algas, kompensacijas, bet draudžia daryti susitarimus su Kambodija jai padėti, siųsti jai patarėjų, karininkų, kurie apmokytų Kambodijos kariuomenę, draudžia ne tik kovos dalinius, bet ir pagalbinius, oro ar laivyno dalinius. Manoma, kad šią rezoliuciją pilnas senatas svarstys šį ketvirtadienį.

Skundžia pašalpas katalikų kolegijoms

WASHINGTONAS. — Connecticuto Civilinių Laisvių unija ir Amerikos Žydų kongresas kreipėsi į Aukščiausiąjį Teismą, prašydami uždrausti duoti federalinę paramą tokiems universitetams ir kolegijoms, kurios susirūšios su religinėmis institucijomis. Skunde sakoma, kad parama religinių kolegijų statyboms prasišlenkia su konstitucija.

Grupė Connecticuto piliečių kreipėsi į žemesnį teismą jau anksčiau, tvirtindama, kad 1963 metų Aukščiausio Švietimo Įstatymo aktas neleidžia duoti religinėms organizacijoms lėšų jų mokyklų statybai, tačiau Hartfordo teismas jų skundą atmetė, sakdamas, kad pirmajame konstitucijos papildyme nėra nieko, kas draustų paramą universitetų statybai.

Skunde Aukščiausiam Teismui skundėjai nurodo į keturias statybos pašalpas, duotas Connecticute Albert Magnus Kolegijai New Havene, kuriai vadovauja dominikonų vienuolės, Fairfieldo universitetui, vadovaujamam tėvų jėzuitų ir dar dviem katalikų kolegijoms, kurios visos gautos apie milijoną dolerių federalinių lėšų.

Siūlo studijuoti sovietų gyvenimą

CAMBRIDGE, Mass. — Harvardo universitete įvyko apie 40 sociologų susirinkimas, kuris pasiūlė Amerikai daugiau susidomėti Sovietų Sąjungos socialinių problemų tyrinėjimu ir studijavimu. Socialogai nurodo, kad režimui palengvėjus, socialinės studijos apie komunistinių šalių gyvenimą yra geriau prieinamos, tačiau Amerikoje jos gerokai apleistos.

Sociologų suvažiavimas rekomenduoja skirti daugiau lėšų studentams, kurie studijuotų komunistinių valstybių kalbas ir specializuotųsi jų valstybių sociologijoje.

Kaip žinoma, sovietų imperijoje sociologinių studijų beveik nėra, nes bolševikų partija tvirtino ir tvirtina, kad komunistinėje sistemoje socialiniai priešingumai išnyksta ir akademams nelieka studijos ir tyrimams medžiagos. Gyvenimas tačiau parodė kitaip. Socialiniai prieštaravimai Sovietų Sąjungoje neišnyko, bet padidėjo.

◆ Pietų Azijos specialistas Morton Halperin, nesutikdamas su vyriausybės politika Vietname, pasitraukė iš Kissingerio, prezidento patarėjo, štabo.

◆ Newark, New Jersey vakar dėl miesto mero vietos varžėsi šeši kandidatai. Nebraskos ir Vakarinės Virginijos balsuotojai rinko kandidatus į senatą.

Panevėžiečių Klubo baltaus atgarsiai

Tradicišnis panevėžiečių pavasarinis baltus įvyko balandžio 26 dieną Balio Pakšto salėje. Prisirinko pilnutėlė salė svečių. Vėliau atėjusiems pritrūko vietų, tad reikėjo komitui, kad visus būtų galima susodinti. Klubo pirmininkas Antanas Balešis, atidavęs baltus oficialiąją dalį, šiltu žodžiu pasveikino ir kartu pasidžiaugė, kad į baltų atsilankė tiek daug svečių. Maldai sukalbėti pakvietė kun. Činiką MIC. Jis maldoje praplėdė savo mintis ir visus nukėlė į tėvynę Lietuvą. Toliau šioje programos vedimui pirmininkas pakvietė žinomą visuomenės veikėją, lietuvių Jūozą Masilionį.

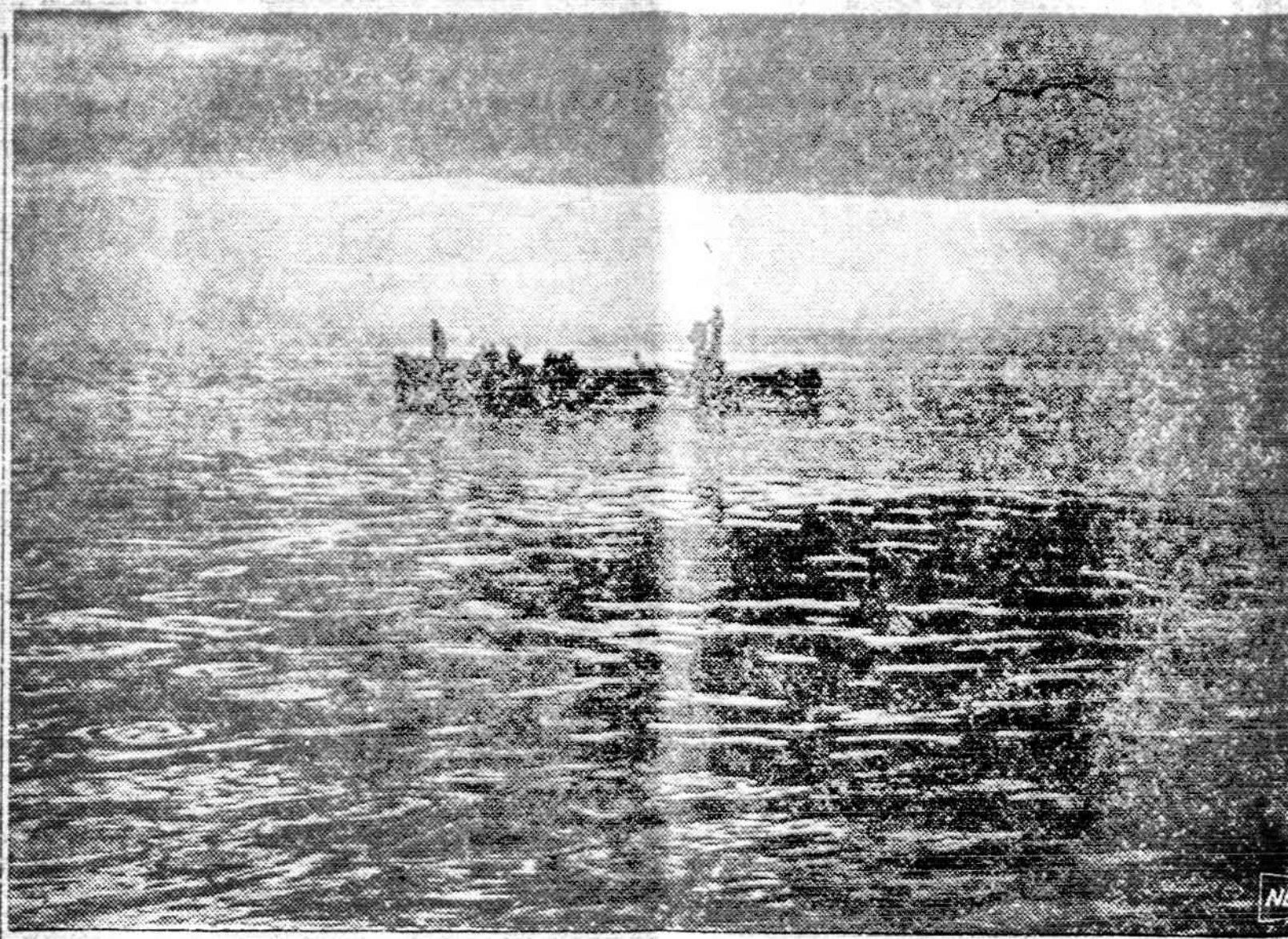
Meninės programos atlikimui dalyvavo du žinomi rašytojai: Adas Karvelytis ir Aloizas Baronas. Adas Karvelytis, skaitė savo kūrinį: "Nevėžis — upė mano", "Ilgesio žiedai", "Tolimas sapnas" ir "Gal pamiršai". Jos eilėraščių padarė gerą įspūdį, nes jie išreiškė kiekvienam suprantama mintimi.

Baigus jai skaityti eilėraščių, svečiai nepagalėjo gau-

sių plojimų. Rašytojas Aloizas Baronas paskaitė keletą humoristinių eilėraščių, paliesdamas įvairias temas. Jis linksmam nutėkė svečius ir juos užtektinai pajaukino. Svečiai gausiai jam plojo.

Klubas, pagerbdamas savo pasižymėjusias nares, prisegė joms po gėlę: Adai Karvelytei už puikius eilėraščius, Pranutei Masilionienei, vyriausiai pobūvio šeiminkai, ir Onai Biežienei, daug pasidaravusiai klubo veikloje. Baltuje buvo daug ir nepanevėžiečių. Pastebėjau salėje gerą pažįtamą nuo šėsupės krantų, Vokietijos pasienio. Paklausiau kokius ryšius turi su Panevėžiu, kad atsilankė į mūsų baltų? Jis atsakė, kad jokių ryšių su Panevėžiu neturįs ir jo nematęs, bet jam patinka panevėžiečiai, tad ir atvykęs jų aplankyti.

Baltus kulinarijai vadovavo Pranute Masilionienė. Jos kulinariškos žinios svečių neapvylė. Ji su P. Stropiene ir kitomis padėjėjomis pagaminavo skanius lietuviškus

Kariuomenės foto konkurse apdovanota buvo ir ši laivyno jūrininko nuotrauka "Liberty Launch".

valgius. Svečiai skaniai pasisotino. Patarnautojos tam darbu irgi buvo gerai nusiteikusių ir su šypsena mandagiai svečiams patarnavo: Antanina Balešienė, Valė Ostrauskienė, Antanina Vepštienė, Pranute Masilionienė ir Teodora Kaminskienė. Joms visoms priklauso padėka.

Panevėžiečiai yra atsidavę darbui, sąžiningai atlieka pavestas pareigas. Čia pažymėsiu kasininką Petrą Pelecką, kuris mandagiai, su šypsena sutinka kiekvieną svečią, bet be bilieto nei vienas pro jį nepraslino. Laimės bilietus platino: Pranute Masilionienė, Julė Adienė, Angelija Jadviršienė ir Vincas Kačinskis. Po bilietų išplatavimo laimėjimų paskirstymą pravedė Juozas Masilionis su padėjėjomis: Angelija Jadviršienė ir Jule Adienė. Laimėję gavo vertingų dovanėlių, o klubas keletą dešėkų dolerių padėjo į kasą.

Klubas valdyboje yra kilęs sumanymas surinkti nemažiau 1,000 dol. ir įdėti į Lietuvos Fondą. Panevėžiečių suaukoti pinigai, kada Lietuva bus nepriklausoma, turės būti panaudoti Panevėžio miesto ir apskrities švietimo ir kultūros reikalingams. Tam tikslui pats pirmasis paaukojo Gustonių sodžiaus būvęs gyventojas Vladas Palilionis. Jau yra gauta ir daugiau aukų. Prašome ir kitus panevėžiečius savo aukomis prisidėti ir tuo paremti klubo sumanymą ir siekius. Parodykime savo patriotizmą ir tautinį subrendimą.

Pobūvio programos vadovas Juozas Masilionis kreipėsi į svečius, prašydamas klubo sumanymą paremti. Tam tikslui išdalinti vokelius aukoms. Panevėžiečių klubas aktyviai reikišiasi kultūrinėje, visuomeninėje bei šalpos veikloje. Šio pobūvio pravedimu rūpinosi valdybos nariai: Antanas Balešis, M. Ostrauskas, J. Juozaitis, V. Stugis ir Pranė Masilionienė. Jiems nuosirdžiai talkininkavo pobūvio rengimo komisija, kurią sudarė: Julė Adienė, Angelija Jadviršienė, Antanina Vepštienė, Petras Peleckas ir Juozas Masilionis. Valdybos ir pobūvio rengimo komisijos įdėtas darbas ir rūpestis jų neapvylė, nes pobūvis buvo labai našus ir atsilankę svečiai praleido tą vakarą kultūringai ir jaukioje nuotaikoje.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

Alvudo posėdis ir kultūrinė popietė

Praėjusį šeštadienį, Marquette Parko parapijos salėje įvyko darbingas ir turiningas naujosios Alvudo valdybos posėdis ir kultūrinė popietė. Motinos Dienos išvakarėse gražiai pagerbta Motina. Tuo reikalu kalbėjusi buvusi mokytoja Z. Girdvainytė, ypač pabrėžė lietuvių motinos patriotiškumą, sąmoningai pasireiškusi visais mūsų tautos kančios etapais. Spaudos draudimo metais lietuvių motina, darbo ir rūpesčių naštos slegiama, savo mažyliams mokė gimtosios kalbos rašto, religijos dėsnių, prisidedama prie lietuvių tautinės sąmonės išlaikymo. Motinos jaunose širdyse įžiebta tėvynės meilės liepsnelė išsiliesnojo į milžinišką gaisrą. Bėgoliniuose Rusijos plotuose (po I-o D. karo) lietuviai kariai, tik tėvynės meilės vedami organizavosi į tautinius batalionus ir pulkus. Iš jų kilo kūrėjai-savatoriai, iškovoję Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. Tie patys kūrėjai-savatoriai ir jų jaunesni broliai ar sūnūs kovėsi partizanų grupėse su Lietuvos pavergėjais. Ir dabar, sąmoninga lietuvių motina čia ir "ten" auklėja savo prieauklį tautinio patriotizmo — aukavimosi dvasioje. Ta pačia tema kalbėjo ir kiti.

Mokytoja Anelė Kirvaitytė su savo mokiniais žavėtinai puikiai, jautriai motinos garbei atliko dainų, deklamacijų ir kanklių muzikos — montažą "Lietuvė Motina, Mamytė mano". Kankliavo 4-ios sesytės Bilaitavičiūtės, 3 Miniotaitės, Stravinskaitė, Želmytė ir kt. Miela ir net graudu buvo matyti ir girdėti. Ne tik moterys-motinos, bet ir vyrai-seneliai susijaudinę braukė per skruostus riedančias ašarėles.

Dr. Adomavičius, savo gražioje kalboje pabrėžė, kad žmogaus amžiaus ilgumas priklauso nuo jo gyvenimo būdo ir sąlygų.

Seneliams namai būsia tik Chicagoje

Kalbėdamas toliau apie senatvės sulaukusius lietuvius, Dr. Adomavičius pasakė, esą, seneliams poilsio namus turime statyti Chicagoje. Čia, iš kur seneliai ir tuos namus ateis. Namai turi būti išplanuoti ir įrengti patogiai, o gyvenimo sąlygos turi būti nebrangios, laisvos. Senelis čia neturės jaustis "atgyvena", bet naudingas, kaip ir kiti žmogus, ir turės gauti pagal savo sugebėjimus ir pomėgius bei išgales užsiėmimą. Be to, turės būti nuolatiniame slaugių bei gydytojų priežiūroje. Alvudo projektuojami seneliams poilsio namai nebus joki, kaip kas sako, "ubagine". Tai bus švedijos pavyzdžio kultūringi, paskutinių technikos ir sanitarijos bei higienos reikalavimų prisilaikantį įrengti poilsio namai. Be mėgiamo užsiėmimo, kaip jau minėta, seneliai čia tu-

rės ir kultūrinių pramogų: pasikaitas, kino filmas. T. v., radijo, muziką, gerą, sveiką maistą ir medicinos priežiūrą. Visa tai tik už kiekvieno pensijos kainą.

Dr. Ona Vaškevičiūtė pasakojė apie senelių poilsio namus švedijoje ir Vokietijoje, kur jai pačiai, kaip gydytojai, teko dirbuotis. Tose šalyse šis reikalas taip sutvarkytas, kad kiekvienas sulaukęs pensijos amžinai gyvena ten, kur yra poilsio namas, nes ten yra visais atžvilgiais puikiai išlaikomas tik už savo gaunamą pensiją. Tenai nematysi senelių elgetaujančių ar parkuose miegančių. Tikslai apie tokius namus Alvudo dvasios vadas dr. Jonas Adomavičius ir tekalbąs.

Valdyba nutarė: pagal tradiciją kapinių puošimo dieną gražiai paminėti mūsų mirusiųsios, padaryti iškilą į Forest Preserve gojų, o sekančią dieną, sekmadienį, Marquette Parke ruošti kultūrinę iškilą su prkalbom, kult. filmom, muzika, vaikų žaidimais ir vaišėmis. Žmoniskėkime! (kp)

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

Pastabos

"Memeler Dampfboot" šmeižia, Erdmono Simonaičio atminimą

Klaipėdiškių "verfluchtlingai" organas, Vakarų Vokietijoje leidžiamas lietuvių teršikas "Memeler Dampfboot" praeito balandžio 20 d. nr. straipsnyje "Simonaitis — Denkmal" pastebėjęs, kad Lampertheimo kapinėse arti lietuvių gimnazijos pastatytas Simonaičiui paminklas, pastebi, kad Huetttenfelde gyvenantieji lietuviai tremtiniai ta proga painformavę vokiečių spaudą, esą Simonaitis buvo Klaipėdos Lietuvoje landratas (krašto patarėjas) ir oberbürgermeisteris (vyriausias burmistras, miesto galva).

"Dampfbootas" ta proga pasiisauna vokiečius painformuoti, kad Simonaitis buvęs ne tik landratas ir oberbürgermeisteris, bet dukart buvęs (Klaipėdos) krašto prezidentas ir daugkartinis krašto direktorius, bet buvęs ne "demokratišku būdu" išrenkamas, o tik "ant lietuvių durtyvių" užkeliamas, kurs net per šešioliką metų "spaudos ir trypes" vokiečių "daugumą".

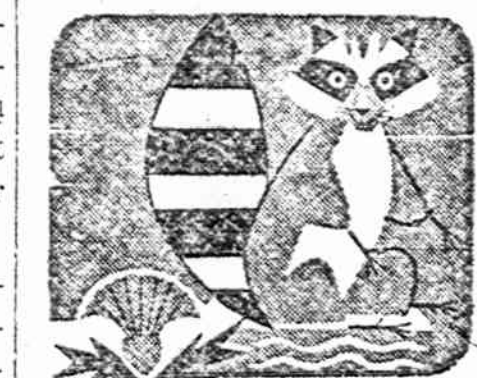
"Dampfbootas" taip pat negalįs pakeisti, kad Klaipėda paskaita Lietuvoje, kuomet Klaipėda jau nuo 1252 metų esanti

"deutsches Memel". Esą toks lietuvių pasakymas, siekiant vokiečių-lietuvių santykių gerėjimo esąs "nepataisomas" (unbelehrbar).

Idomu, kaip "pataisomas" pasidarė Neisės ir Oderio sienos tarp Vokietijos ir Lenkijos faktas, kur daug didesnius lenkų gyventus plotus panašiai kaip Klaipėda vokiečiai buvo pasi-glemžę ir vokiečių žeme pavadinę.

— Okup. Lietuvoje atkreiptas dėmesys į šachmatų meistro, Vlodo Mikėno, š. m. balandžio mėn. vidury buvusią 60 m. amžiaus sukaktį. Vl. Mikėnas atžymėtas "Komj. Tiesoje", bal. 16 d. (E)

DON'T set his world on fire

Su dideliu susidomėjimu yra perkamas ir skaitomas POVILO LAURINAVICIAUS 404 puslapių romanas

BE DRUSKOS

Kieti viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai.

Knygoje randame gyvai ir vaizdžiai aprašytas Lietuvos kraštus, miestelius, kaimielių ir dvasiškų išgyvenimai ir kit.

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE.

Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA
Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 pusl. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.
Abi knygas gausite, jei pinigus pasiųsite tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Subscription Rates:	
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months, in other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Amerikos darbininkai neteko žybaus vado

Šeštadienio vakare lėktuvo avarijoje žuvo Walter Philip Reuther, auto darbininkų unijos (UAW) prezidentas. Toji tragedija sukrėtė visą kraštą. Laikraščiai, televizijos ir radijo komentatoriai pažymi, jog Reutherio netekimas, yra didžiausias nuostolis ne tik auto pramonės darbininkams, ne tik bendrai Amerikos darbininkų judėjimui, bet ir viso krašto pažangiam sąjūdžiui.

Reuther buvo savo rūšies unikumas (retenybė) darbininkų vadų tarpe. Išsiskyrė jis iš jų tuo, kad jam rūpėjo ne vien tik siauros apimties darbininkų reikalai, jo vadovaujamos unijos gerovė, bet ir socialinis teisingumas, viso krašto gerovė. Štai kodėl jis aktyviai dalyvavo politikoje bei įvairiuose sąjūdžiuose, kurie kovojo už socialines reformas. Jo pastangomis organizuoti darbininkai sutelkdavo gana dideles sumas pinigų paramai pažangesių kandidatų, ypač prezidento rinkimų metais. Jis buvo didelis prezidento Roosevelto rėmėjas. Ir tai visai suprantama: Roosevelt pravedtos reformos labai daug prisidėjo prie to, kad darbininkai pajėgė susiorganizuoti tokiose pramonėse kaip plieno liejyklose. Tas pat atsitiko ir auto pramonėje, kur suorganizuoti uniją buvo neįmanoma.

Reuther buvo vokiečių kilmės. Jo tėvas Valentine, atvykęs iš Vokietijos, iš pradžių apsigyveno Effingham (Ill.), bet vėliau išsikėlė į Wheeling (W. Va.), kur pasižymėjo kaip bravoro darbininkų organizatorius. Tad nuo pat jaunų dienų Walter Reuther įsitraukė į darbininkų judėjimą. Kadangi uždarbiai tada buvo labai maži (bravoro darbininkai uždirbdavo apie pusantro dolerio per dieną), tai, vos šešiolikos metų sulaukęs, Walter jau pradėjo dirbti dirbtuvėje. Dirbdavo septynias dienas per savaitę, o atlyginimas buvo — 40 centų per valandą.

Į Detroitą Walter Reuther atvyko turėdamas devyniolika metų amžiaus. Jis ne tik dirbo fabrike, bet kartu tęsė ir netrukus mokslą. Baigė vidurinę mokyklą, o paskui Wayne universitete studijavo ekonomiką ir sociologiją. Nenutraukė ir politinės veiklos: buvo socialisto Norman Thomas pasekėjas ir jo rėmėjas.

Kai užėjo depresija, Reuther kartu su savo broliu Victor išvyko į Sovietų Sąjungą ir ten Fordo įstaigoje Gorki mieste įmonėje išdirbo beveik dvejus metus. Tačiau sovietinė sistema jis nesužavėjo. Kaip tik priešingai — susipažinęs su tos sistemos negerovėmis ir žiaur-

Buvo aišku, bet dabar nebeaišku

Gyvenant Vokietijoje visiems veik rojus. Įaugus jam kalbėti, buvo aišku, jog į stovyklas atvykstantieji rusai ir jiems tar- naujantieji lietuviai įvairiais būdais stengėsi mus vilioti, kad tik grįžtumėm į Lietuvą. Niekas, o niekas jais netikėjo. Visiems buvo aišku, kaip diena, kad tai tik propagandinis burbulas, nieko bendro neturįs su tikrove.

Būnant Watenstedto stovykloje rusai ar lietuviai atveždavo pundus įvairiausių literatūros, gražiausių iliustruotų žurnalų. Visą jų atvežtą literatūrą kiekvienas vietoje suplėšydavo ir aikštėje vėjais paleisdavo. Nei okupanto rusų nei okupanto atsiųsto lietuvio niekas net į savo barakelius neįsileisdavo.

Nesugebėjo mus įtikinti nei amerikiečiai, nei vėliau anglai, nei IRO ar UNROS pareigūnai, kad jau mūsų tėvynės okupantas esąs pasikeitęs ir mums nuo jo pabėgusiems negresąs joks pavojus. Neįsileidome su okupantais ar jiems pasidavusiems lietuviams į jokias kalbas bei kokius nors kompromisus.

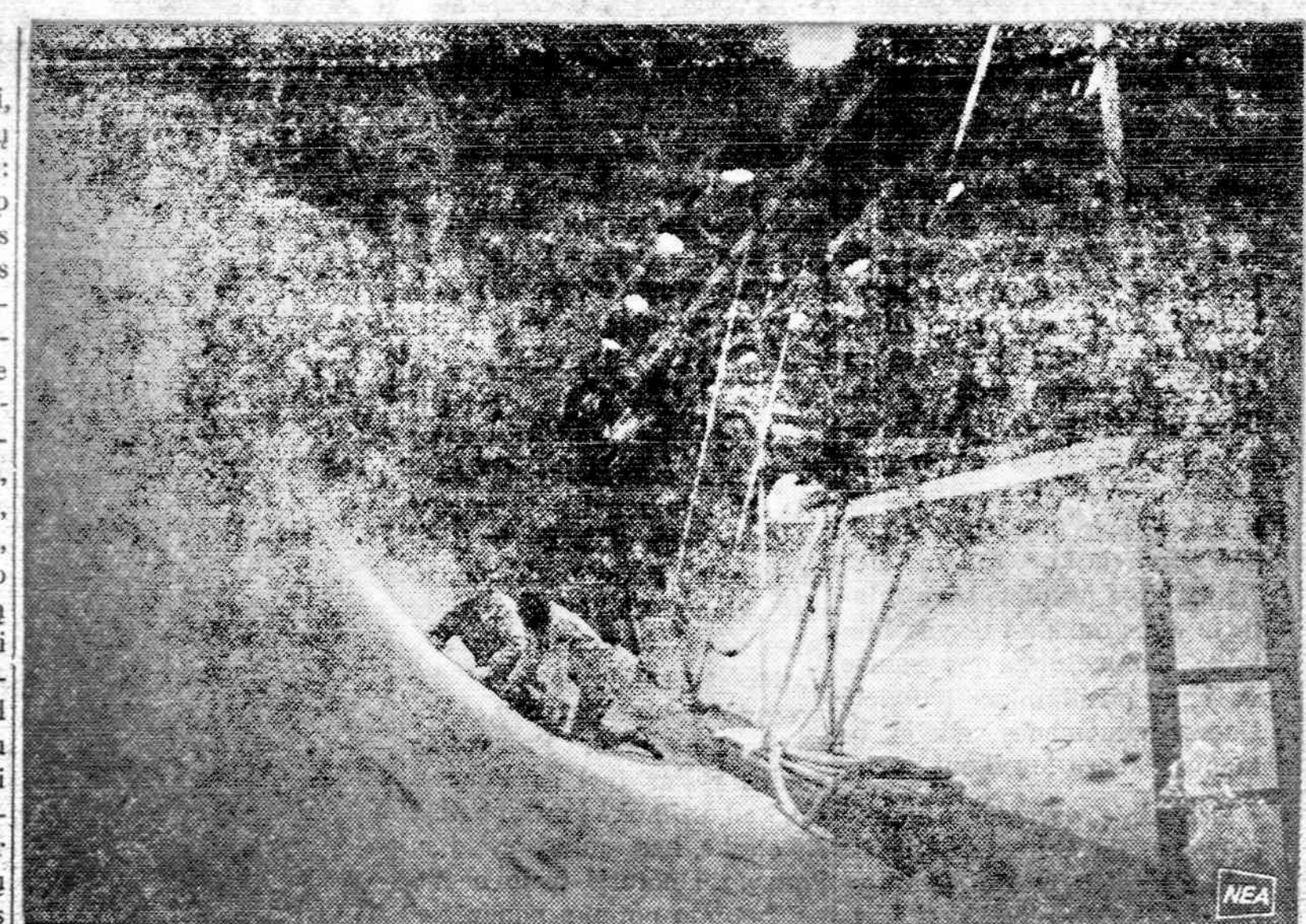
Tiesa, jų pasiklausyti mes nueidavome, bet ne jų kalbų klausyti, o priešingai — jų kalbų trukdyti.

Kartą atvažiavo vienas aukštas uniformuotas lietuvis Jonas (pavardę pamiršau). Kalbėjo jis, kad ir trukdomas, apie valandą laiko. Vis aiškino, kad po šio karo viskas esą pasikeitę ir visi grįžę į tėvynę nebūsią persekiojami bei baudžiami. Būsiąs sukurtas ant žemės be-

mais, jis gal daugiausia prisidėjo prie to, kad auto darbininkų unijoje nepajėgė įsigalėti komunistai.

Walter Reuther grįžo į Ameriką, apkeiliavęs dar Kiniją ir kitus kraštus, 1935 m. Grįžo į Detroitą, kur tuoj metėsi į auto pramonės darbininkų organizavimą. Tai nebuvo lengvas darbas. Ypač buvo užsispyręs Fordas neįsileisti unijos: jo pasamdyti mušeikos labai skaudžiai sumušė Reutherį. Tačiau nei tai, nei vėliau atentatas nesulaikė jo. Auto pramonės darbininkai buvo suorganizuoti. Ir tai gal daugiausia Reutherio pastangomis.

Tapęs auto darbininkų vadu, Reuther sugebėjo iškovoti tiems darbininkams tokį atlyginimą ir tokias darbo sąlygas, kurie yra laikomi pavyzdžiu kitų pramoninių darbininkams. Tačiau jis neapsiribojo vien tik savo unijos narių gerove, — jis visada turėjo galvoje ir plačiasias mases ir rūpinosi jų gyvenimo lygio pakėlimu. Jis buvo įsitikinęs, jog auto unijos narių ir bendrai visų darbininkų gerovė priklauso nuo viso krašto gyventojų gerovės. Netekimas Reutherio yra laikomas dideliu smūgiu viso krašto darbininkams. Tą smūgį ypač pajus auto pramonės darbininkų unija, kuri netrukus turės pradėti derybas dėl naujos sutarties atnaujinimo. Reiškama baimė, kad be Reutherio unijai bus labai sunku tas derybas vesti.

Pirmoji pastovi erdvės laboratorija bus pagaminta iš Saturno raketos vidaus. McDonnell Douglas darbininkai įrengia raketos viduje įrankiams reikalingus guolius.

Galėjo į stovyklą atvažiuoti ir pats Kipras Petrauskas, niekas nebūtų į jo koncertą ejęs. Tuomet kiekvienam buvo aišku, jog kalbėtojai ir įvairių filmų rodytojai, kad ir lietuviai, yra arba okupantui pasidavę arba okupanto prižiūrimi ir jo diriguojami. Tuomet mums buvo aišku, kad lietuvius buvo bevalis savo nuomonę atvirai reikšti.

Dabar jau daug kam, tame skaičiuje ir man, darosi visai nebeaišku. Tiesiog sunku ir susigaudyti kuo ir tikėti.

Štai girdėjau iš iškiliųjų žmonių teigimą, kad mūsų esą mažai ir privalome elgtis taip, kaip yra sakęs kunigas Tumas Vaižgantas, kad ir koks "patalcecas", bet jeigu jis lietuvis, tai ir mano brolis. Šiame teiginyje nėra visai logikos. Tada turėtumėm Maskvos satrapų ir mūsų tautos okupantų garbintojus "Vilnius" bei "Laisvės" redaktorių už garbės stalų sodinti ir į prezidentūras kviešti. Juk jie irgi lietuviai.

Tai gi kuo gyvenome stovyklose mums buvo viskas aišku ir žinoma, bet pagyvenus Amerikoje, jau pasidarė nebeaišku.

Iš vienos pusės Altas, Vlikas ir per Antano Rudžio radijo forumą Bendruomenės šulai Petras Vileišis ir Petras Bobelis aiškina, kad mes su lietuviu privalome nuosirdžiai bendradarbiauti. Jiems aiškinti mūsų siekimus ir norus, Lietuvai laisvę atgauti. Mes jau bendraujame milijonines sumas išleisdami siuntinių pasiuntimams. Paskutiniai me-

tais nemažas skaičius lietuvių pabuvojo Vilniuje po keletą dienų. Su giminėmis bei lietuvininkams, dainininkams ar kitiems asmenims, okupantų siunčiamiems ir dirguojamiems, neprivalome jokių komitetų sudarinėti. Juos reikia ignoruoti ir ignoruoti ne patį siunčiamą lietuvi, bet okupantą. Mes juk žinome, kad mūsų tėvynės okupantas visa tai daro, kad pripratintų pabėgusius iš tėvynės lietuvių prie esamosios tėvynės padėties ir tuo pačiu siekia įteisinti Lietuvos okupaciją.

Tikima ir, tur būt, greičiausiai taip yra, kad čia keliamas triukšmas okupantui nėra palankus ir sudaro traptautinėje arenoje daug nesmagumų. Iš kitos pusės komunistinė "Vilnis" čia Čikagoje daro viską, kad tik tokie koncertai ar okupantų siunčiami, kad ir oficialūs asmenys, būtų kuo iškilmingiau priimami ir su jais bendraujama ir bendradarbiaujama.

Keista ir net nesuprantama, kad komunistinei "Vilniai" sąjaujai talkininkauja ir "Draugo". Vacloviui Daunorui koncerto rengėjų sąrašą figūruoja dvejų "Draugo" štabo narių jaunuolių. Tarp kitų, tame pačiame sąrašo randame ir Tomo Remeikio pavardę, kuriam Lietuvių Fondas skyrė nemažai pinigų, kad parašytų knygą apie mūsų okupantą. Tai eiliniam žmogui baisiai sunku susigaudyti, kieno čia teisybė?

Anksčiau viskas buvo aišku, dabar jau daug kas nebeaišku.

Viena tik aišku, kad kai kurie mūsų baigiami atsidurti buvusių Prancūzijoje baltagvardiečių padėtyje. Jie sužavėti rusų laimėjimais ir per įvairių "kultūrinį bendradarbiavimą" buvo tiek paveikti, kad tūkstančiai lipo į bolševikinį "Leningrad" laivą ir vyko "na rodinu" — į tėvynę. Jie beveik visi pateko į Sibiro turgas. Mums tas pavojus negresia. Perdang gerai čia įsitaisė. Ir jeigu ir atplauktų į New Yorko uostą kad ir "Sovietskaja Litva" laivas, tikrai mažai atsisrastų poeto Juozo Mikuckio pasekėjų.

Slasys Juščenka

RAŠO R. K.

MYKOLAS SLEŽEVIČIUS

Likusi viena be vyro Vilniuje D. Slezevičienė turo dar kurį laiką slapstytis. Tuo metu susirgo ir gulėjo ligoninėje. Maža kas iš pažįstamų tebuvo likę Vilniuje, kurį netrukus užėmė rusai. Apie vasario mėn. vidurį iš Maskvos atvyko Vladas Požėla ir pranešė D. Slezevičienei, kad Vincas Mickevičius — Kapsukas pataria abiem su Felicija Bortkevičiene skubiai išvykti iš Vilniaus. D. Slezevičienė nutarė vykti pas vyrą į Kauną. F. Bortkevičienė V. Kapsuko patarimo nepaklausė. Pasilikė Vilniuje. Tuoj buvo bolševikų suimta ir išvežta į Daugpilį, o vėliau į Smolenską. Tik po ilgesio laiko ji buvo išleista į kalinius komunistus. D. Slezevičienė jokių kelionės susiekimo priemonių neturėjo, todėl ryžosi pėsčia pasiekti Kauną. Apsirengę paprastos kaimietės rūbais ir nežymiai patraukė keliu iš Vilniaus Kauno link. Netrukus kur tai sutiko Mortą Zaunūtį, mėginusį taip pat slaptai pereiti tuo metu dar neaiškią bolševikų fronto liniją. M. Zaunūtis tada atlikinėjo įvairias svarbias slapto paslaugas lietuvių vyriausybei. Keliauti dviem moterim buvo žymiai drausiau. (30 ir 31 psl.)

... Pasiekė vietą, kur reikėjo pereiti į vokiečių žinioj buvusią teritoriją. Jas sustabdė vokiečių sargyba ir pradėjo klausinėti kas jos ir kur eina. Vargais negalais abidvi moterys išsiprasė jas leisti į Kauną. M. Zaunūtis gerai kalbėjo vokiškai. Kareivis palydėjo jas į vokiečių karinio dalinio štabą. D. Slezevičienė paprasė įsijungti telefonu su Lietuvos ministeriu pirmininku, Kaune. Vokiečiai juokėsi. Jie žinojo, kad M. Slezevičius yra Lietuvos ministeris pirmininkas, bet niekaip nesuprato ką toji moterėlė gali iš jo norėti. Tačiau leido telefonuoti ir tik tada situacija paaikėjo. Vokiečiai atsisprę ir leido pirmuoju traukiniu vykti į Kauną (31 psl.).

LABAI KIETOS DERYBOS SU VOKIEČIAIS:

... Vieną vaizdelį iš derybų su vokiečiais papasakojo Dovas Zaunius, kilęs iš Mažosios Lietuvos, gerai mokėjęs vokiečių kalbą, karo metu tarnavęs vokiečių kariuomenėje ir dirbęs vokiečių leidžiamo laikraščio "Dabarties" redakcijoje. M. Slezevičius vyriausybei D. Zaunius buvo užsienių reikalų ministerijos patarėjas. Jis buvo įvykių liudininkas. 1919 m. sausio mėn., labai kritišku momentu, kada organizuojamai Lietuvos kariuomenei žūt būt reikėjo ginklų, o vokiečiai vis dėsė jais lietuvius aprūpinti. M. Slezevičius nutarė kartu su D. Zauniumi ir krašto apsaugos ministeriu kar. Mykolu Velykin nuvykti pas vokiečių civilinės administracijos Lietuvoje galvą dr. Zimmerlę, kuriam Vokietijos vyriausybės buvo pavesta vykdomas vokiečių kariuomenės evakuacijos iš Lietu-

vos. Dr. Zimmerle gyveno ir dirbo rūmuose, kuriuose vėliau įsikūrė mūsų prezidentūra. M. Slezevičius žinojo, kad dr. Zimmerle yra namuose, bet durininkas pasakė, jog jie negali būti priimti, kadangi daktaras yra išvykęs. Tada M. Slezevičius su abiem palydovais nuėjo prie virtuvės durų, įėjo į namus, pasiekė patį dr. Zimmerlę ir jam griežtai kategoriškai pareiškė, kad jie atejo ne malenės prašyti bet reikalauja ginklų, kurie nedelsiant reikalingi sulaikymui bolševikų šlinkimo Lietuvon.

— Mes čia esame šeimininkai, o jūs tik okupantai. Mums pirmoje vietoje rūpi mūsų krašto likimas. Aš esu savo tautos atstovas! — šaukė vokiečiui į akis M. Slezevičius, kuris gerai kalbėjo vokiškai, nes buvo baigęs Mintaujos gimnaziją.

Jis taip karščiavo ir kumštėmis daužė į stalą, jog jo palydovai išsigando, kad juos vokiečiai tuoj išmes ar net suareštuos. Bet iš tikrųjų tik šiaip su vokiečiais ir reikėjo susitarti. Dr. Zimmerle staigiai užklupęs suminkštėjo ir pakvietė atejusius atsisėsti. M. Slezevičius nesėdėjo, stovėdamas tęsė kalbą, kol pagaliau dr. Zimmerle padėjo reikalavimus išpildyti.

Įtempimas kiek atslūgo. Šeimininkas net norėjo svečius mandagiai išlydėti pro pagrindines duris, bet M. Slezevičius pareiškė:

— Pro kur atejome, pro ten ir išeisim! — ir nesutrukdytas išėjo pro virtuvę. (31 ir 32 psl.).

Lenkų POW organizacijos ruošia Lietuvoje sukilimą pasakotoja D. Slezevičienė. Šiaip pavaižduoja:

"1919 m. rugpjūčio 28 d. kažin kaip Vladi Požėlai pasisekė patekti į konspiratyvų lenkų susirinkimą Šančiuose. Čia jam paaikėjo, kad sukilimas jau visiškai paruoštas. Jo pradžia — tik valandų reikalas. Mieste jautėsi nepaprastas judėjimas. Požėla, nieko nelaukdamas atsukė į M. Slezevičių ir išdėstė, ką buvo patyręs. Ten pat buvo ir ministeris prof. Jonas Šimkus. Buvo gauta ir daugiau informacijų, kad lenkų sukilimas jau paruoštas.

Slezevičių butas buvo prieš pat karo komendantūrą, šalia teatro. Ministeris pirmininkas labai jaudinosi, pradėjo lyg pats su savimi kalbėti, kartodamas:

— Nėra žmonių... Nėra žmonių...

Jis nagrinėjo esamą padėtį ir svarstė ką reikia pirmiausia atlikti. Požėla išėjo. M. Slezevičius skubiai patelefonoavo į komendantūrą ir išakė tuojau sustiprinti sargybas. Kad jų atrodytų daugiau, liepė, kad kareiviai nestovėtų vietoje, bet vaikščiotų ir stropiai budėtų. Buvo apie 12 val. nakties. Apie 5 val. ryto M. Slezevičiui paskambino Susisiekimo ministeris V. Černeckis, pranešdamas, jog gavęs žinių, kad sukilimas jau prasidėjo... Esą kai kur apie Kauną nukirsti telefono ir telegrafo laidai. M. Slezevičius, nė minutės nedelsdamas, nuskubėjo pas prezidentą A. Smetoną, kuriui jam anksčiau siūlė sumti visus įtartinus lenkus. Esą visai nesvarbu kas jie yra,

įtaringi dvarininkai, grafai ar kunigaikščiai, svarbu yra Lietuvos saugumas. A. Smetona buvo atsargesnis ir lėtesnis. Nematė dar pakankamai įrodymų, kad iš tikrųjų sukilimas ruošiamas. Jis neleidė nieko suiminti. Dabar gi M. Slezevičius, nepaisydamas A. Smetonos nusistatymo, grįžęs namo tuoj pat telefonavo į štabą. Netrukus atėjo du karininkai — ir Kauno karo komendantas Juozas Mikuckis, į kuriuos M. Slezevičius kreipėsi šiais žodžiais:

— Draugai! Lietuva didžiausiam pavojui. Ar jūs eisite su manim? Išgelbėsime ar žūsime!

— Pone Pirmininke, kur jūs eisite, ten ir mes su jumis — kariškai išsitempęs su šuku Mikuckis.

Buvo išaktyta nedelsiant pradėti suimti visus įtartinus lenkus — ir vesti juos į Komendantūrą. Karo Mokyklą ir dar į trečią vietą. Lenkai buvo netikėtai užklupę. Kai kurie net jau buvo spėję užsidėti savo kariškas uniformas. Pas Slezevičius atbėgo uždušęs Lijudas Gira, kuris tada buvo žvalgybos viršininkas. Jis drebančioje rankoje laikė popierėlį, kuriame buvo lenkiškai parašyta:

"Pradėti šiandien, bet, jeigu jų (lietuvių) bus daugiau, palaukite iki rytojaus, ateis jums pagalba". Pasirašė Komendant Nr. 2.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "Naujiens"

DR. ANNA BALIONAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
PRITAUKO AKINIUS
2853 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
Telef.: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užtikrina antradienį ir penktadienį.
Trečią ir šeštadienį, ofisai uždaryti.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštadienį, tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinete perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradienį, penktadienį, 10-4,
ir šeštadienį, 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadienį, uždaryta
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Priima tik susitarus.
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8,
antradienį, 2-4.

DR. ED. MARKUNAS
LIETUVIŲ OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, penktadienį, nuo
2 iki 8 v. p. P. antradienį, ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadienį
nuo 9 iki 12 val. Trečiądienį uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTU, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadienį ir trečiądienį uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiądienį,
ir penktadienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Sekmadienį
ir 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telefonai GI 8-6195

PARENGIMAS GEGUZYJE

Nors pagrįstai laukiama, kad gegužio mėnuo išskystų savo platų glėbį ir atgijusią gamtą, jos vaizdo žaizdos pasiilgusiems žmonėms, tačiau pirmasis jo šaltas ir drėgnas atsikvėpimas šiais metais palieka poilsiautojus ir pramogautojus tenkintis svetainėmis, dargi šildomomis.

Ir Alvdas savo šaltojo sezono vakarojimą paskutinį kartą atliko įprastoje Marquette parko parapijos salėje gegužės 2 d. su organizacijos programa ir pagerbdamas Motinos dienos minėjimą.

Praeitais kadencijos pirmi-ninkas Stakenas, atidavęs susirinkimą, pranešė apie pasikei-tusį valdybos sąstatą po rinki-mų balandžio 4 d. ir, kaip buvęs pirmi-ninkas, draugijos ant-spaudą oficialiai įteikė naujai

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-dazai. Speciali pagalba kojom (Arch-Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sekmadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34th Place
Tel.: FRontier 6-1882

MOVING
Laidimai - Pilna apraudo
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
AM-FM RADIJŲ
KAINOS PRASIDEDA NUO
\$1500
2512 W. 47 St. - FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo 10-11
val. ryto, - šeštadienį ir sek-madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

SIA. VASARA TRYS
EKSKURSIJOS
I LIETUVĄ

Gegužės 28, liepos 14 ir rugpjūčio 31
Kiekviena kelionė tęsiasi 21 dieną. Vietų skaičius ribotas. Registruokite
tuojau. Išrūpiname leidimą ilgesni
laiką pabūti Lietuvoje. Paruošiam
dokumentus atsikvėpti gimines
i Ameriką.

Kreipkitės i
WALTER RASK - RASČIAUSKĄ
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

RANGE
FIRE IS
WILDFIRE

pirmi-ninkei Zuzanai Girdvai-nytei. Pasitraukdamas iš eity-pareigų, širdingai atsisveiki-no su visais bendradarbiais, iš-varydamas ilgą eilę drauge dir-busių vyrų ir moterų pavar-džių - jų žodžiais tarant - našų kultūros darbą. Nuošir-džiai padėkoms už bendradar-biavimą ir aukotojams už au-kaš, p. Stakenas atsispašė vi-sų, jei kurį buvo užgavęs žo-džių, ar netikusių pasielgimų. Baigdamas savo žodį, atskirai išskėlė didelius nuopelnus dr. J. Adomavičiaus, kaip Alvdas sielą ir širdį, kaip nenuilstamą darbininką, kaip idealistą ir kaip kilnios dvasios žmogų.

Jo atsisveikinimo žodžius vi-si susirinkusieji palydėjo šiltais plojimais.

Tolimesnę vakaro programą vedė naujoji pirmi-ninkė Zuzana Girdvainytė. Pirmoje eilėje turėjo būti perskaitytas proto-kolas iš valdybos ir revizijos komisijos posėdžio balandžio 12 d. Gage parko pastate, kuriame revizijos komisija pateikė naujų duomenų apie ištaisy-tą klaidą atskaitomybėje, kuri buvo įsivėlus ir pastebėta vi-suotiname narių susirinkime balandžio 4 d.

Bet kad susirinkusių narių skaičius nesudarė kvorumo, nutarta palaukti vieną valan-dą, kaip nustatyta Alvdos įsta-tuose, ir po to tęsti darbotvar-kę, neatsižvelgiant į narių skai-čių.

Išnaudojant laiką buvo prave-sta Motinos Dienai skirta programa.

Povilas Dirks paskaitė apie moterį tėvynėje ir išeivijoje. Mok. Zuzana Girdvainytė sa-vo kalboje išskėlė motinos vaid-menį šeimoje ir tautoje teigia-ma prasme, išvadoje pritarda-ma būtinumui visuotinai švesti Motinos Dieną.

Po to Bridgeporto lituanisti-nės mokyklos devynios moki-nės, vadovaujamos Anelės Kir-vaitytės, gerai nuteikė klausy-tojus švelnia, kanklių muzika. Taip pat ir padainavo su kank-lių palyda drauge ir pavieniai. Po šilto padėkos aplopdimento šis ansamblis buvo pakviestas vaišėms su lietuviškais virti-niais, šūtiniais grybais ir pyra-gaičiais su vaisių arbata.

Tokiais gardumynais vaiši-nioji ir kiti vakaro dalyviai, ap-tarnaujami Marijos Bosienės, Marijos Lukoševičienės ir Ma-rijos Goctienės.

Po vaišių pertraukos pirmi-ninkė perskaitė ankščiau minėtą protokolą, kurį susirinkimas vieningai priėmė rankų ploji-mu.

Dr. J. Adomavičius smulkiai išdėstė numatytą statyti sene-lių poilsio namų planą. Planui susidaryti jis ėmėsi pavyzdžių Hartforde, Conn. reziduojan-čio gydytojo dr. Paul dePreaux išdėstytą schema aprūpinimui seno amžiaus sulaukusius, pa-gal kiekvieno asmens fizinį sveikatos stovį ir pajėgumą. Atseit, ne visi pensininko am-žiaus sulaukusieji talpinami į tos pat kategorijos namus. Dr. P. dePreaux juos rūšiuoja į: 1) Nepriklausomai gyvenan-tieji (Campuses for older Persons); 2) Trečios rūšies pagalbos namai pavar-gėliams, kur gailestingoji se-suo teikia pagalbą (Semi Independent Living, Communal or Congregate Living Areas); 3) Slaugymo namai liguistiemis beįėjusiems seneliams (Inter-mediate Care Facilities Rest Homes with Nursing Supervision. Visi šie namai pagal Hartfordo dr. dePreaux planą priklausys vienam centrui ir Connecticut valstijoje yra valdžios užtvir-tintas, bei gauna valdžios pa-ramą.

Kuriuos iš jų čia paminėtų namų statys Alvdas, galima

bus pasakyti po to, kai bus iš-vesta iš miesto valdžia, koks namas bus leidžiamas statyti Alvdos igyto sklypo zo-noje ir kitus miesto potvarkių reikalavimus bei sąlygas.

Dr. Adomavičiaus paskaita buvo išsklaidyta su dėmesiu. O jam pasakius, kad nėra kitos laimės žemėje, kaip daryti ki-tiems gera, - žodžiai buvo pa-lydėti gausiu plojimu.

Kaip gerų darbų pavyzdį čia pat, sąskaitininkas St. Lukoševičius papasėdė dr. Adomaviči-ų paskelbtu susirinkimui, kad ši vakarą gautų senelių namų sta-tybai 230 dol. aukų. 300 dol. pažadėta įteikti vėliau.

Darbotvarkę pabaigus, bu-vo pademonstruotas pavasa-riškai nuteiktas filmas "The Stars are singing". (Žvaigždės dainuoja).

Prisistatęs vasaros sezonui, Alvdos keliai iš svetainių vedė i miškus. Pirmoji išvyka - ge-gužinė, beveik virtusi papro-čiu rengti gegužio mėnesį, įvyks gegužio 30 dieną Forest Pre-serve Buffalo Woods gražioje aplinkoje, apie ką dar bus skelbta spaudoje. Po to prasi-dės vakarojimai kaip ir kas-metai Marquette parke aikštė-jė šeštadieniais.

O. Algimintienė

SANTA MONICA, CAL.
Naujos dainos premjera

Pavasario balsų vakare, įvykusiame 1970 m. balandžio 25 d., Bay Womens' Club salėje, šv. Moniko, Calif., kurio progra-mai vadovavo Giedra Nasvyty-tė-Gudauskienė, solistas Kvirinas Dargis pirmą kartą atliko kompozitoriaus Stasio Kalvaičio sukurta Tėvynainių dainą (Žo-džiai Alfonso Giedraičio), kuri stipriai nuskambėjo tiek patrio-tinio turinio, tiek kompozicine prasme ir klausytojų buvo labai šiltai sutikta.

Taip pat gerai pasireiškė ir ki-ti solistai: Lucija Zaikienė, Ja-nina Čekanauskienė ir iš jaunų-jų Vytenis Dūda, išpildydami O. Metrikenės, A. Raciūno, J. Stan-kūno, St. Galievičiaus ir kitų kompozitorių sutrumpintus kū-rinius bei jų ištraukas.

Programos moderatorė buvo Vita Kevalaitienė, kuri irgi... pra-nešinojo ne paskirai kiekvieną dalyką, bet iš karto - pluoštais. Koncerto eiga pajavairino tauti-nių šokių grupė Audra, vadovau-jama Ingos Tumienės, o atski-riems efektams darniai talkino jaunieji instrumentalistai Dai-na ir Saulius Gudauskai. Scenos papuošimai L. Zaikytės ir V. Mi-siūno.

Minėtą Pavasario balsų vaka-rą koncertą paruošė SM Liet. Bendruomenė, vadovaujama Al-gio Tracikio.

Publikos buvo prisirinkę pil-nutėlė salę, o didesnė dalis jau-nimo buvo užėmusi "galiorką". Buvo daug svečių iš Los Ange-les, Long Beach ir kitų apylin-kių. Mirga Šešupė

SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

KATERINA BIGELIENĖ - GIEDRYTĖ
Gyv. 1238 So. 58 Ave., Cicero, Ill.

Mirė 1970 m. gegužės 11 dieną, 2:30 val. popiet. Gimusi Lietu-voje, 1886 m. kovo 8 d., Kybartų km., Vilkaviskio apskr.

Paliko nuilūdę sūnus - Jonas, Juozas ir Vincas, dukters - Marijoną Starą, Ursulę Karalių, Oną Simonaitis, Teresę Kairėlis, Elena Galeckas ir visų jų šeimos bei kiti gimines, draugai ir pažis-tami.

Kūnas pašarvotas Vasaitis - Butkus koplyčioje 1446 So. 50 Ave., Cicero, Illinois.

Ketvirtadienį, gegužės 14 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš ko-plyčios Sv. Antono parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Katerinos Bigelienės gimines, draugai ir pažįstami nuo-širdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį pa-tarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuiliūdę lieka:
Sūnūs, dukters, jų šeimos ir kiti gimines.
Laidotuvių Direktorai Vasaitis ir Butkus. Tel. OL 2-1003.

Knygos - geriausia dovana

GROZINE LITERATURA

Lietuvių autoriai

P. Abelkis - ATLADU PAVE-SY. Istorinis romanas. 468 psl. \$4.00
P. Abelkis - ZEMAIČIŲ KRIK-S-TAS. Istorinis romanas. 421 psl. \$3.50
J. Baltrušaitis - ZEMES PA-KOPIUS. Lyrika. 158 psl. \$1.50
Butkų Juzė - RASTAI. 153 psl. \$1.50
Vysk. Baranuskas (angliškai) THE FOREST OF ANYKS-CIAL. 41 psl. \$2.00
Adomas Jasas. BOK PALAIMIN-TAS. 115 psl. \$3.00
J. Jasminas. MOTERIS NUO KU-RIOS PABEGAU. 96 psl. \$1.00
J. Jasmin. KISS IN THE DARK. Short stories. 150 psl. \$2.00
Vincas Krėve. Miekėvė. MČSU GARSIOJO KASYSOJO 70 m. suakciai paminėti kny-ga. Knygoje idėta rašytojo bio-grafija, jo darbų vertinimas ir du jo paties kūriniai: Pasauki-mo valanda ir Pagunda. 188 psl. \$1.00
K. Kriaučiūnas - ŠIAURUOJU TAKELIU. 180 psl. \$2.00
A. Karys - LAISVES MEDIS. 120 psl. \$1.00
A. Karys - DIAGNOZė. 150 psl. \$2.00
A. Karys - VISČIUKŲ OKIS. Kietai iršta. 91 psl. \$3.00
Vladas Mingela - KUNIGAS ANTANAS MILUKAS. 383 psl. \$7.00
H. Nagys - LAPKRIOJ NAK-TYS. 112 psl. \$2.00
P. Orentaitis - ATSIMINIMAI APIE SALOMEJĄ NERĖ. 234 psl. \$3.00
N. Rastenis - TRIJŲ ROŽIŲ SVENTE. 148 psl. \$3.00
Antanas Rukus - BOKSTAI MEILĖ IR BUTIS. 112 psl. \$1.50
Antanas Rukus - VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS. 206 psl. \$2.00
Šešnuoliūnas - LIETUVOS GI-RIU MILŽINAI. 115 psl. \$0.50
Petras Sagatas - PLAUK MA-NO LAIVELI. 112 psl. \$2.00
Petras Sagatas - SAULĖLY-DZIO SPINDULIUOSE. 93 psl. \$2.00
Juozas Svaistas - ELDO RADO 148 psl. \$1.80
Juozas Svaistas - PETRAS SIR-VOKAS. 228 psl. \$2.00
R. Spalis - DIDŽIOSIOS AT-GALIOS. Noveles. 354 psl. \$3.50
R. Spalis - ANT RIBOS. 422 psl. \$5.00
Balė Valvytė - VILTRAKIŲ VAIKAI. 112 psl. \$1.40
A. Vėnys - GELEZINIAI ŽIE-DAL. 60 psl. \$1.00
VERPETAI - Poezija. 144 psl. \$1.00
Zosčenko - SATYRINIS NO-VELES. 196 psl. \$2.00
V. Zemaitis - PIETINĖ LIE-TUVA. Minkšt. virš. 252 psl. \$3.00
V. Zemaitis - PIETINĖ LIETU-VA. Kietais viršeliais. 252 psl. \$4.00
V. Zemaitis - SUDUVOS PRA-EITIS. 130 psl. \$1.00
Zeikus - LAIPTAI I TOLU-MAS. 241 psl. \$2.50

ISTORIJA, ATSIMINIMAI, KELIONES IR KT.

K. Bielinis - TERORO IR VER-GIOS IMPERLIJA. 309 psl. \$2.50
Prof. Vaclovas Biržiška - ALE-KSANDRYNAS. II tomas. 497 psl. \$7.50
Prof. Vaclovas Biržiška - SE-NUJU LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I d. 297 psl. iršta. Minkšt. viršeliais. \$3.00
Prof. Vaclovas Biržiška - SE-NUJU LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA. II dalis. 225 psl., iršta. Minkšt. viršeliais. \$2.00
CHICAGOS LIETUVIŲ MET-RASTIS. 244 psl. \$3.00
CHICAGIETIS ISPODZIAI PA-VERGTOJE LIETUVOJE. 95 psl. - lietuviškai. \$1.00
CHICAGIETIS ISPODZIAI PA-VERGTOJE LIETUVOJE. 95 psl., angliškai. \$1.00
Atsilankykite arba suskute money or-derį pridėję 25 centus siuntimo iš-laidoms padengti.
NAUJIENOS, 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI

- Lietuvos Ūkininkų Draugijos su-sirinkimas neįvyks gegužės mėnesį dėl Motinos Dienos šventės, likit įvyks birželio 14 dieną, Hollywood salėje. Nariai esate kviečiami tada atsilan-kyti.
Petronėlė Zakaraitė, rašt.

- Lithuanian National Democratic Club susirinkimas įvyks trečiądienį, gegužės 13 dieną Hollywood svetainėje, 24 17 W. 43rd St. Visi nariai prašomi dalyvauti, nes po susirinkimo turėsi-me motinų pagerbimo vaišes. Kvie-cia J. Balicas, rašt.

SMOKEY'S FRIENDS
don't play with
matches

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėlės ir vainikai, ant-ka-pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 43rd STREET
Telefonai: PR 8-0633 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: Yards 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Associacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-MAS DIENA
IR NAKTĮ

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

STEP. C. LACK IR SŪNŲ
(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-213

2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

5 - NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. - WEDNESDAY, MAY 13, 1970

Namų statytojai

Kalbant apie namų statybą, manau reikia šiai kas pasakyti: kurie, privatiškai sau namus statosi arba perkasi, tai jų reikalas, bet kas kita yra su tais, kurie pasiūvė statyti pastatus iš aukų. Jeigu jie visai prašo aukų, tai mes turime teisę taip pat visai tuo klausimu kai ką spaudoje parašyti bei su tos rūšies statybiniiais arčiau susipažinti ir pabrėžti, kam tie pastatai bus naudingi.

Sakysiu, jei tik vienas kuris namo statytojas prašytų pinigų aukų, tai nebūtų taip įdomu, bet dabar pasirodė lyg vieni kitiems lanko nepasiduoti, nes kai vieni iš gėdindžių aukus išgraižys, tai kitiems nieko neliks. Dėl to visi tokie statytojai visais galimais būdais nori aukotojams prisigerinti bei juos įtikinti, jog anot to posakio, "Kas tavo, tai ir mano, o kas mano tai ne tavo".

Ypač girdėti per radiją kai kurių piršlių - pasakorių, kurie perša savo tavorą (namą) aukotojams, kad jie būtų dosnesni, pridėdami visokių nebūtų dalykų. Tiksliau sakant, norima įkaltėti sveikam ligą ir magaryčiom gauti aukų.

Taigi, išrodo, kad neužilgo ir visokiais vardais kaip grybai po lietaus pradės dygti pastatai.

Vienas biznierių savo draugams pasigyrė, kad jis turi puikų planą visuomeniškam namui statyti, tik, sako, reikia tam namui surasti gražius patrauklius vardus, kad daugiau aukotojų pritrauktų bei juos suinteresuotų. Tada jie pinigų nesigailės. Kitaip, sako, nieko neišeis.

Gal kai kuriems mažai žinantiems arba jau pamiršusiems praėjį išrodys, kad šitokia namų statyba iš aukų yra naujas dalykas. Jie klysta. Ne taip tolimoje praeityje visos neva lietuviškos bažnyčios buvo pastatytos lietuvių auktais pinigais. Mat, aukų rinkėjai užtikrino, kad mes lietuviai turėsime savo bažnyčias, bet pasirodė, kad tos bažnyčios ne lietuviams priklausė ir jei sveitinamųjų katalikų bažnyčių valdžia lietuviams dar duoda lietuvių kunigus, tai ir viskas.

Pavyzdžiui, iš Bridgeporto Jurginės bažnyčios jau lietuvių kalba pašalinta. Aišku, neišaiškinkus ir su kitomis bažnyčiomis taip bus padaryta.

Girdžiu, daugelis parapigiečių zurza, kad negali bažnyčių savininkams padiduoti. Žinoma, negalėjo ir negalės, lygiai kaip kitų namų savininkams nepasidavė, ką jie turi daryti. Beje, galiu pasakyti kaip šv. Kryžiaus ligoninės pastatymui rinko pinigų eidami per namus. Ir mano buto neaplenkė. Aukų rinkėjas prisipyręs tikrino, kad, girdi, mes, Chicago lietuviai, turėsime savo lietuvišką ligoninę. Tai esą, bus mūsų pagarbos vertas pastatas. Bet aš jo tikrinimui nepasidaviau. Pasiteiravus pasirodė, kad ta ligoninė nebus lietuvių nuosavybė ir kad tie aukų rinkikai netiesą sakė, rinkdami aukus.

Nežinau, kodėl turėjome ir turime daug tokių mūšikių lietuvių, kurie mėgsta save bei kitus apgaudinėti. Galėčiau ilgą eilę pastatų išvardinti, kurie buvo aukomis pastatyti ir kas jais naudojasi, bet apie tai gal kitą kartą. A. Jusas

Chicago lietuvų šimtmetis

Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejus prašo informaciją

Turimomis žiniomis pirmieji lietuviai: Liutkevičius, Jurgis ir Baltrus Špokevičiai su šeimomis apsigyveno Čikagoje 1870 metais birželio mėnesį. Tuo būdu, šiame, birželio mėnesį, sukanka 100 metų, kai lietuviai gyvena Čikagoje.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus, numatė šį, mums lietuviams, istorinį įvykį, atitinkamai paminėti. Todėl, šiuo kretplamasi į visus Čikagoje ir kitur JAV, Kanadoje bei kitur gyvenančius lietuvius, kurie dar skaito lietuviškus laikraščius ir šį laiką skaitys, jei ne patys minėtųjų šeimų palikuonys (vaikai, vaikaičiai ar kt. artimi giminės), tai visi kiti apie juos žinantieji, prašomi suteikti šiam muziejui žinių: palikuonių pavardę ir vardas, o jei pavardė būvė jau "suamerikoninta", tai kaip būtent dabar vadinasi; amžių, tikslus adresus, profesijas ar verslus, šeimyninę būklę vėd ar ne? ir medžiaginę būklę: ar tebeverta šioje šeimoje savotišką (lietuvių) kalbą, ar turi lietuvišką ar mišrią šeimą ir t. t.

Labai pageidaujama, kad pasiteiraujame patys arba apie juos žinantieji (kaip aukščiau minėta), atsiųstų šiam muziejui arba šeimų narių bei gyvenamųjų vietų (namų, farmų, įmonių) fotografijas ir kitas čia nepaminėtas, išsamias žinias.

Rašyti prašoma lietuvių arba anglų kalbomis. Už suteiktas žinias Balzeco lietuvių kultūros muziejus prezidentas iš anksto nuoširdžiai dėkoja.

Muziejaus adresas: Balzecos Muzium of Lithuanian Culture, 4012 W. Archer ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. 312 847-2441.

Savickas gina lietuvių teises

Š. m. gegužio mėn. 7 d. Opeiros rūmose įvyko posėdis, liečias Crosstown expressway greitkelio pravedimą.

Siame posėdyje dėl greitkelio, kuris turėtų būti išvestas Chicago miesto pietvakarinėje pusėje. 27-to distrikto atstovas p. Frank Savickas paragino, posėdžiautojus atkreipti dėmesį į jo apylinkės gyventojus, kurių interesus tas greitkelis palieštų.

Chicago susidaro iš daugelio tautybių bendrumų, kurių jungia specifinis tautinis charakteris su savaimingomis tradicijomis. Todėl į tautybių grupes turėtų būti atkreiptas išskirtinis dėmesys. Juk jos ne išnyko per metų metus. Chicago išaugant į vieną iš didžiausių šio krašto miestų. Jos ir toliau turėtų pasilikti gyvuoti.

Be to, dabar naujas greitis eity per patį centrą Savicko atstovaujamų lietuvių tautinės bendruomenės ir drastiškai užkirstų kelią šios bendruomenės gyvenimui vystymuisi. Už tai, sveikindamas susirinkusius atstovus p. Savickas pakartotinai prašė visus rūpestingai išklausyti jo bendruomenės atstovų balsų ir nuomonę.

Marquette Parko Gyventojas

Prof. Dr. Antanas Ramūnas - Paplaukas

Ši Ottawos universiteto, Kanadoje, praeitą pirmadienį lankėsi Naujienose, kur susitiko senus gerus pažįstamus ir susipažino su kitais dienraščio darbuotojais. Jis Chicagoje skaitė įdomią paskaitą apie Tavo Vaizgantą, kaip žmogų, lietuvių ir humanistą. Iš Chicagoje, Prof. Ramūnas išvyko į Toronto dalyvaudami Kanados lietuvių kanklių suvažiavime. Greitu laiku jis su žmona, Dr. Marija išsirendė į Europą, iš kur grįžęs ketėta kvietimų su paskaitomis į Pietų Ameriką, o iš ten grįžęs žadėjo vėl lankytis Čikagoje. Be to, organizuoja tarptautinę mokytojų konferenciją.

Jis yra autorius kelių mokslinių knygų lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis, kaip antai, iš sūtemų į aušrą, Dialogue entre Rome et Moscou ir Development of the whole man through physical education.

Prof. Ramūnas yra Ottawos universiteto Lyginamosios Pedagogikos Centro direktorius ir Pedagoginių Mokslų fakulteto vicedekanas.

Raudonieji aktingai remia riaušinininkus

Liudydamas Atstovų rūmų komitetui Washington, FBI direktorius Edgar Hower pareiškė, kad komunistų grupės turi "gabią reprezentaciją N. M. C. (National mobilization karui Vietnam baigti) vadovaujame komitete, kuriam vadovauja Chicago "Septyni" byloje pagarsėjęs David Dellinger. Tas pats Dellinger vadovavęs praeito lapkričio 15 dienos demonstracijom Washington, kur 606 asmenys buvo sužeisti ir 175 suimti, padaryta už \$250,000 nuostolių ir išleista pusantro milijono dolerių tvarkai ir saugumui palaikyti.

Howeris be to pasakė kongresmanams, kad JAV komunistų partija darosi labai veikli Juodųjų panterų veikloje. Juodųjų panterų "partija" susidedanti viso iš kokių 800 ar 900 "valkatų" (hoodlum) rūšies revoliucionierių.

Tos partijos nariai patys prisipažįsta, kad jie savo veiklai naudojami "marksizmo leninizmo doktrina".

Policija ir FBI per praeitus 2 metus atėmė iš panterų 125 kulkosvaidžių, daug nutrupintų šautuvų, karabimų, rankinių granatų, amunicijos ir parako.

TRUMP AI

— Spalvingi tradiciniai lietuvi tautiniai šokiai, atliekami Chicago lietuvių šokėjų grupės Grandis, bus pademonstruoti šį ketvirtadienį, gegužės 14 d. 7 val. vakaro per WTTW televizijos stotį, Channel 11. Be to, Bob Cromie vadovaujant, WT TV filmuotojai lankėsi Balzeco Lietuvių Kultūros Muziejuje, kur nufilmavo specialią laikrodžių šimtmetis nuo 1820 iki 1920 metų". Šią parodą pasiūkims Gene Dells ir pats muziejaus steigėjas Stanley Balzekas Jr., kirs be to parodys ir pasiūkims gražiausią gitarų kolekciją.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

LPN'S BY EDUCATION
FOR 3 TO 11 AND
11 TO 7 SHIFTS.
A L S O
NURSES AIDS
and maintenance help.
CALL 465-7751
New Northside nursing home.

WOOL PRESSER
For coats also skirts and dresses.
Ask for LEO GRINNAR
CENTENNIAL CLEANERS
1430 W. ROOSEVELT RD.
666-2300

REIKALINGA VIREJA

Namų ruošos darbas prie 2 suaugusių. Reikalingas patyrimas, rekomendacijos. Amžius nuo 30 iki 50. Privalo kalbėti angliskai. Gyvens savo kambariuose, North Shore priemiestio name. Žiemai išvažiuos į Pietų Kaliforniją. Dėl algos susitarimų. Nurodykite atlyginimo reikalavimus. Atsakymas bus laikomas paslaptyste.

Rašyti: AF-280
225 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO, ILL. 60606

TYPISTS
\$100—\$115 S. W. 25 yrs. or younger, must be accurate typist with current work background. Will type correspondence & bills of lading. Hours 9—5. Call Miss O'BRIEN 778-1545
Boulevard-Kedzie, 6240 S. KEDZIE.

SECRETARY
To Credit Manager needed immediately, good typing & shorthand req'd, exc. salary & benefits, age not limited. Contact:
SHERATON - CHICAGO
505 N. MICHIGAN
Tel. 944-4100

SWITCHBOARD - TYPIST

5 Day week.
Air conditioned.
COLUMBIA PICTURES
550 W. JACKSON

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

GENERAL FACTORY
Steady Employment
Good Benefits
CAN TUBULAR PRODUCTS INC.
511 W. WINTHROP
ADDISON
643-5066

JANITORIAL
AND LIGHT MAINTENANCE
Monday through Friday, steady work. 9:00 to 5:30 P. M. also one part time man 2—3 days per week. Steady. Apply
So. SHORE PAVILION
7750 So. SHORE DRIVE,
CHICAGO. Tel. 731-4200

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

BEAUTY SALON
2 STATIONS
5 dryers, air-cond.
Vic. Milwaukee & Pulaski.
\$1,000.
237-3428

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrengimai

PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti įalimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuviai.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

A. L. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBOS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Nat. Ji, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PRIE ŠV. JURGIO BAŽNYČIOS parduodamas 2 aukštų, 4 butų namas. Vienas — 8 kamb., 1 — 5 kamb., ir 2 iš kiemo po 4 kamb.
3227 So. LITUANICA

DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėlimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas - pardavimas
REAL ESTATE
Prašyti paliudijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo informacijos
INSURANCE
ŠIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

KAIP STIPRIAU LAIKYTI
DIRBTINIUS DANTIS
SAVO VIETOJE?

Tik pabarstykite truputį FASTEETH ant savo plokštelių. FASTEETH laiko plokšteles stipriai ir patogiai ir daro valymą lengvesnį. Gerai pritaisyti dirbtiniai dantys yra svarbūs sveikatai. Lankytis reguliariai savo dantų gydytoją. Įsigykite FASTEETH bet kurioje vaistinėje.

SKAITYK KASDIEN
NAUJENAS
IR TENYK SKILTIS
Lietuviai laipsniškai perka ir parodo ir progos sužinoti tikrai per
NAUJENAS

GAIDOS MUZIKAMS IR DAINININKAMS

"NAUJENOSE" GALIMA GAUTI ŠIAS LIETUVIŠKŲ DAINŲ GAIDAS PIANUI:

1. Rinkinyje lietuviškų liaudies dainelių ir šokių, 16 psl. Rinkinyje yra šios dainos ir gaidos:

1. Tegu giria šlamžė, ūžia, tra-ta-ta
2. Suktninis I
3. Suktninis II
4. Kokietka
5. Padispanas
6. Vengerka
7. Klumpakojis
8. Aguonėlės
9. Vakar vakarėl
10. Augin tėvas
11. Meilės valsa
12. Siuntė mane motinėle
13. Eigonai
14. Poieša
15. Noriu miego

Šis gaidų rinkinys kainuoja tik \$1.00.

Šiuos gaidų ir dainų rinkinius galima gauti NAUJENOSE. Jei atsiųsite čekį arba Money Order už gaidas ir pridėsite 25 centus persiuntimo išlaidoms, tai pasiųsime jas paštu. Čekius prašome išrašyti NAUJENOMS ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJENOS
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILLINOIS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5% Passbooks
5 1/2% Investment bonus plan \$1,000 minimum
Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

6% \$5,000 minimum 2 year certificate
5 3/4% \$1,000 minimum 1 year certificate

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, automobiliai, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209